

Sprekend Humanisme

Uitwerking van deel 4 van het interview met :

Cor de Ronde (1925 –2013)

Datum	: 1998 (?)
Lokatie	: Bij respondent thuis
Onderwerp(en)	: Humanistisch Verbond, humanistisch geestelijke verzorging, De Humanist, Humanistisch Thuisfront (Coornhert huis), politiek, religie.
Duur interview	: 47:13 (min/sec).

Naam / functie interviewer(s)	: onbekend
Kader/context	: Dit interview is gehouden door het Humanistisch Archief / Humanistisch Historisch Centrum in het kader van het project Sprekend Humanisme.

Niveau van uitwerking	: Indicatief (globaal. Tijd/onderwerp + kernzin(nen) en evt. opmerking).
Drager	: Gedigitaliseerde opname van een geluidscassetteband WAV bestand WAV-004 B .
Datum uitwerking	: 07-05-2014
Uitgewerkt door	: Hanneke Hoogakker

Respondent : Cornelis Jacob (Cor) de Ronde (geboren op 18-06-1925 en overleden 04-04-2013) was lid van het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond (HV) in de periodes 1967-1973 en 1979-1991, onder andere als penningmeester en vicevoorzitter. Hij was verantwoordelijk voor de humanistisch militaire tehuizen, en lid van de commissie tot voordracht van humanistisch raadslieden bij Defensie (dienst HVG Krijgmacht).

De Ronde vertegenwoordigde het humanisme in de Maatschappelijke Raad van de Nederlandse krijgsmacht, een adviesorgaan van de minister dan Defensie. In 1979 werd hij lid van de Verbondsraad. De Ronde was tevens bestuurslid van het Humanistisch Thuisfront.

De Ronde is geboren op 18 juni 1925 te Rotterdam. Moeder werd weduwe in 1937, ze was katholiek geweest, vader protestant gedoopt, maar zijn vrijdenkers geworden. Opa De Ronde was stakingsleider en daarom ontslagen.

De eerste jaren na de oorlog bezocht Cor de Ronde lezingen in Ons Huis, een soort Volksuniversiteit. Sprekers waren Jaap van Praag, Jaques de Kadet en Garnt Stuiverling.

Cor de Ronde was jaren lang leraar Duits. In de jaren zestig en zeventig begon hij zijn politieke carrière als lid van de Provinciale Staten van Zuid-Holland. Daarnaast was hij gemeenteraadslid en wethouder in Gorinchem. Van 1977 tot 1978 was hij waarnemend burgemeester van Benthuizen, en in de periode 1977-1987 was hij burgemeester van Brielle. Eind jaren zeventig was hij voorzitter van de Vereniging voor Openbaar Onderwijs.

De Ronde was - met Rob Tielman en Arie den Broeder - eind jaren '70 betrokken bij Trefpunt van Socialisme en Levensovertuiging dat als doel had het contact tussen de PvdA en het Humanistisch Verbond te versterken.

De Ronde was voorzitter van de HV Commissie Structuurbeleid 1983-1985, waarop veel kritiek kwam dat het te centralistisch was. De commissie ontwikkelde daarop plannen voor een gedecentraliseerde organisatievorm voor het Centraal Bureau, vastgelegd in een rapport-De Ronde.

Begin jaren tachtig sloot De Ronde zich aan bij het Komitee Kruisraketten Nee! Hij was voorzitter van de HV werkgroep kernwapenverklaring, en actief in de HV werkstichting Permanente Commissie Verontrusting Atoombewapening. Toen het HV in 1981 het Humanistisch Vredesberaad (HVB) oprichtte werd De Ronde voorzitter. Hij initieerde in 1983 het burgemeestersoverleg over kruisraketten. In oktober 1990 vertegenwoordigde De Ronde het Humanistisch Vredesberaad bij de Helsinki Citizens Assembly (HCA), een organisatie die toeziet op de naleving van de akkoorden van Helsinki.

Cor de Ronde is op 4 april 2013 te Kaatsheuvel overleden.

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
00:00	Vervolg van bandje 004 A	Het bandje begint middenin het antwoord.
	In de publiciteit treden.	Respondent vindt dat de geestelijke verzorgers in de krijgsmacht zelf meer ruchtbaarheid moeten geven aan een eerlijke verdeling van de formatieplaatsen, namelijk 1 humanist tegenover 1 christen. Zij moeten hiermee de publiciteit zoeken, ook in de Tweede Kamer. Het Humanistisch Thuisfront vindt echter dat er niet te hard van stapel gelopen moet worden. Het Humanistisch Verbond vindt (meer) publiciteit niet nodig.
02:52	Problemen binnen het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond.	H.J. Kemner, voormalig voorzitter van de HBO-raad, heeft na vier maanden teleurgesteld afscheid genomen van het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond.

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
		<p>Hij beschrijft in zijn afscheidsbrief de voor hem onwerkbaar situatie in het hoofdbestuur. Respondent betreurt dat het Humanistisch Verbond iemand met een dergelijke ervaring en netwerk heeft laten gaan. Hetzelfde geldt voor het vertrek van mensen als Paul Cliteur en Ad van Oosten. Er zitten geen landelijk bekende mensen meer in het hoofdbestuur.</p>
06:27	Toekomst van het Humanistisch Verbond.	<p>Respondent voorziet grote problemen voor het Humanistisch Verbond. Volgens hem dragen vooral legaten bij aan de nu nog gezonde financiële situatie van het Humanistisch Verbond. Maar dat is een aflopende zaak. Het Humanistisch Verbond krijgt nog ieder jaar een donatie van het Steunfonds Humanisme. Respondent vindt dat het Humanistisch Verbond geen mensen meer heeft, die de bezinning regelen. De goede mensen gaan weg.</p>
08:44	Ledenwerving.	<p>Ledenwerving is altijd een probleem geweest van het Humanistisch Verbond. In de begintijd van het Humanistisch Verbond, direct na WO II, waren mensen toe aan iets nieuws. Er was weer een vrije pers en mensen wilden iets aan hun intellectuele achterstand doen. Deze groep mensen is nu echter bijna "uitgestorven". Hoewel veel mensen het in deze tijd eens zijn met de ideeën van het Humanistisch Verbond, worden zij toch geen lid. Wel van organisaties met een specifiek doel, zoals Greenpeace of Milieudefensie.</p>
11:32	<i>De Humanist</i> (vanaf 1971 het blad van het Humanistisch Verbond).	<p>Respondent vindt het blad nieuwe stijl niet mooi. Zijn mening wordt door meer leden gedeeld. In vroegere blad stonden controversiële stukken met inhoud. Nu staan er verhalen in, die ook in andere bladen kunnen staan. Respondent blijft lid van het Humanistisch Verbond.</p>

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
13:17	Humanistisch Thuisfront.	<p>Respondent heeft kritiek op een deel van het beleid van het Humanistisch Verbond. Hij vindt het niet juist om bij een bijeenkomst (waarvoor ook het Humanistisch Thuisfront uitgenodigd was) een uitgebreid diner te organiseren, waarvoor de aanwezigen moeten betalen. Hij vindt dit niet passen bij het Humanistisch Thuisfront. Vroeger werd het Humanistisch Thuisfront niet uitgenodigd voor dergelijke bijeenkomsten.</p> <p>Nadat respondent uitgelegd had dat het Humanistisch Thuisfront andere humanistische organisaties (financieel) ondersteunt, volgde wel een uitnodiging.</p> <p>Het Humanistisch Thuisfront werd niet vermeld op een door Humanitas opgestelde lijst van organisaties, die bij het Humanistisch Verbond horen.</p>
15:32	Lidmaatschappen.	<p>Respondent is nog actief voor het Humanistisch Thuisfront, maar doet dit vooral voor de gezelligheid en omdat het rustig werk is. Daarnaast is hij nog actief voor Trefpunt van de PvdA. Hiervoor heeft hij contact met Tweede Kamerleden. Respondent noemt Trefpunt het geweten van de PvdA.</p> <p>Ook is hij donateur van De Arme Kant van Nederland en het IKV.</p>
17:44	Burgerlijke ongehoorzaamheid.	<p>Respondent vindt dat in bepaalde situaties burgerlijke ongehoorzaamheid nodig kan zijn. Hij denkt hierbij aan militairen (kernwapens), ambtenaren (werken op zondag) en verpleegkundigen (euthanasie).</p> <p>Respondent vond dat hij als militair, in dienst van het Rijk, niet kon weigeren om uitgezonden te worden naar Indonesië. Er was immers een democratisch besluit genomen.</p> <p>Er waren meningsverschillen binnen de Commissie Burgerlijke Ongehoorzaamheid van het Humanistisch Verbond. Respondent noemt de discussie over totaalweigeraars. Hij vindt dat in dit geval principes te ver kunnen gaan. Er moeten compromissen worden gesloten, want het land moet geregeerd worden.</p>

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
23:28	Starre houding van sommige humanisten.	Respondent noemt als voorbeeld Guus den Besten, voorzitter van de afdeling Groningen: hij had eigenaardige ideeën en ging op vergaderingen vaak dwars tegen anderen in. Daarentegen deed hij veel goede dingen, zoals activiteiten ten behoeve van de uitwisseling tussen Nederlandse en Duitse humanisten.
26:01	Coornhert huis (vormingscentrum van de Dienst Humanistisch Geestelijke Verzorging).	Respondent noemt de jaren, dat voorzitter geweest is van het Humanistisch Thuisfront, niet zijn leukste jaren. Er waren veel problemen. Het overleg met de toenmalige hoofdraadsman Kees Roza (van 1988-1992) verliep stroef. Respondent noemt ook problemen met het personeelsbeleid. Veel mensen, ook bestuursleden van het Humanistisch Verbond, gingen, om verschillende redenen, niet tegen Kees Roza in.
30:09	Organisatorische en persoonlijke problemen binnen het Humanistisch Verbond.	Binnen het Humanistisch Verbond speelden zakelijke, organisatorische en persoonlijk problemen. Respondent heeft sollicitanten voor de functie van geestelijk verzorger afgewezen, onder andere omdat zij geen echt humanistische achtergrond hadden. Hij geeft voorbeelden van het voor hem soms onbegrijpelijke personeelsbeleid van het Humanistisch Verbond. In zijn eerste bestuursperiode (1967-1973) zag respondent geen zakelijke of persoonlijke meningsverschillen binnen het Hoofdbestuur. Wel in zijn tweede periode (1979-1991). Respondent noemt als voorbeeld meningsverschil tussen de bestuursleden over het al dan niet lezen van alle vergaderstukken.
34:21	Diensttijd.	Respondent, in het bezit van een HBS-diploma, mocht tijdens zijn diensttijd aan een selectie voor de officiersopleiding deelnemen. Hij werd echter niet toegelaten tot de opleiding, omdat hij volgens het rapport slecht was in sport en geen leiding kon geven. Deze opmerkingen bleken onwaar: respondent was nummer 1 op de sportopleiding en heeft

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
		jarenlang met succes diverse leidinggevende posities bekleed. Hij denkt dat de afwijzing te maken heeft met zijn politieke opvattingen.
36:18	Politieke bestuursperiode.	Respondent sprak in de gemeenteraad niet over zijn politieke overtuiging. Hij was als burgemeester politiek neutraal. Hij probeerde anderen niet te kwetsen, door bijvoorbeeld rekening te houden met de zondagsrust. Hij voelde zich soms wel, vooral in christelijke gemeenten, als burgemeester met een humanistische overtuiging niet voor vol aangezien.
38:49	Kritiek op religie.	Respondent heeft kritiek op christenen, die niets doen voor de medemensen die het moeilijk hebben. Hij denkt hierbij aan de financiële problemen, die zijn moeder had na het overlijden van haar echtgenoot.
41:00	Commissie De Ronde (ingesteld door het Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond).	De Commissie De Ronde stelde in haar rapport dat het bestuur kan niet alles doen. Zij adviseerde dat de "relatief zelfstandige organisaties" meer zelf moesten beslissen. Het gevolg was wel, dat deze organisaties steeds losser kwamen te staan van het Humanistisch Verbond. Dit leidde volgens respondent onder andere tot problemen in het bestuur van het Humanistisch Thuisfront (respondent noemt het Coornhert-huis). Sommige leden van dit bestuur vroegen zich af of er wel gedelegeerden vanuit het Humanistisch Verbond in het bestuur van het Humanistisch Thuisfront moesten zitten.
43:27	Organisaties verwant aan het Humanistisch Verbond.	De ouders van respondent waren vrijdenkers. Respondent is nooit lid geweest van de Dageraad, omdat hij vond dat zijn trouw aan het Humanistisch Verbond moest groeien. Hij is een (niet-actief) lid van Humanitas. Hij had als bestuurder wel contact met de afdeling Zuid-Holland. Zijn echtgenote was een paar jaar secretaris van de afdeling Rotterdam van Humanitas.
47:13	Hier eindigt het bandje abrupt	